

Tillstånd och upplysning

Sveriges frö- och oljeväxtodlare (SFO)
Box 96
230 53 Alnarp

Beslut angående ansökan om nöddispens på växtskyddsområdet för Beloukha

1 Beslut

Kemikalieinspektionen beviljar dispens från kravet på produktgodkännande enligt nedan.

Växtskyddsmedel	Beloukha
Användningen	För nedvissning i utsädesproduktion av rödklöverfrö, alsikeklöverfrö och vitklöverfrö.
Kunskapskrav	Användaren ska uppfylla de kunskapskrav som gäller för användning av växtskyddsmedel i klass 2.
Under perioden	Från 15 juli 2020 till och med 12 november 2020

Specificerade användningsvillkor framgår av beslutsbilagan.

1.1 Återrapportering

Efter avslutad odlingssäsong ska en redogörelse lämnas in till Kemikalieinspektionen över vilka strategiförsök som genomförts under 2020 och på vilket sätt resultaten från dessa kan ge information om att kommande års fröodlingar av rödklöver, alsikeklöver och vitklöver kan genomföras utan behov av dispens.

Redogörelsen ska lämnas in till oss senast 31 december 2020.

2 Beskrivning av ärendet

Vi fick in er ansökan om dispens för nedanstående ändamål den 17 april 2020.

Sökande	Sveriges frö- och oljeväxtodlare (SFO) Box 96 230 53 Alnarp
Typ av dispens	Begränsad och kontrollerad användning vid nödsituation
Produktnamn	Beloukha
Verksamma ämnen	Pelargonsyra
Funktion	Herbucid
Sökt användningsområde	Nedvissning i fröodlingar av rödklöver, alsikeklöver och vitklöver före skörd.

2.1 Ni har uppgett följande skäl till ansökan om dispens

2.1.1 *Beskrivning av faran*

Inför skördemomentet, som är tröskning, krävs att de gröna växtdelarna är nedvissnade. Tidpunkten för nedvissning är avgörande, eftersom för tidig skörd innebär att skörden blir låg, med risk för dålig grobarhet. En sen skörd innebär risk att fröna drösat ur blomställningarna vilket leder till högt fröspill; dessutom ökar risken för att skörden blir förstörd av nederbörd, om skörden sker sent på säsongen.

Utan möjlighet till kemisk avdödning kommer skördetidpunkten att förskjutas till senare in på hösten, vilket ökar risken för sämre avkastning.

Utebliven skörd drabbar någon varje år, vilket har stor ekonomisk betydelse för den drabbade odlaren.

2.1.2 *Odlingens omfattning, skördestatistik och uppskattad skördeförlust vid utebliven bekämpning*

Konventionell fröodling av rödklöver, alsikeklöver och vitklöver sker i Sverige på en areal av ungefär 2500 ha. Merparten av odlingen är rödklöver (ca 1700 ha), följt av vitklöver (ca 400 ha) och alsikeklöver (ca 100 ha). Odlingen är utbredd över södra och mellersta Sverige, där de viktigaste odlingslänen är Skåne, Västergötland, Östergötland, Dalsland, Sörmland, Västmanland och Örebro län.

Utebliven bekämpning kan i värsta fall leda till att skörden kasseras, vilket motsvarar en skördeförlust på ungefär 11 000 kr/ha. Redan en skördereduktion på 10-20% av normalskörden får anses hotande mot odlingen.

2.1.3 *Beskrivning av alternativ*

Det finns inga godkända alternativa produkter som kan användas för nedvissning av klöverfröodlingar.

Mekanisk nedvissning kan användas men är en osäkrare metod, särskilt i perioder med nederbörd, då klöverfröna lätt gror i fält.

2.1.4 *Beskrivning av skäl till att Beloukha är det bästa alternativet*

Effektiviteten för Beloukha är nästan jämförbar med referensprodukten Reglone, som inte längre får användas.

2.1.5 *Sökandens redogörelse för strategier, forskning och utveckling av alternativ i syfte att undvika behov av dispens*

Försök gjordes 2019 i syfte att undersöka vilka kombinationer av kemisk nedvissning med strängläggning som är mest effektiva för en bra skörd. Än så länge har man inte hittat någon bra kombination.

2.2 Tidigare dispenser

Det är första gången som dispens söks för Beloukha.

2.3 Godkännandevillkor för verksamt ämne

Det verksamma ämnet pelargonsyra är godkänt genom Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 540/2011¹ till och med den 31 augusti 2020.

Vid tillämpningen av de enhetliga principer som avses i artikel 29.6 i förordning (EG) nr 1107/2009 ska hänsyn tas till slutsatserna i granskningsrapporten om fettsyror (SANCO/2610/2008) från ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa, särskilt tilläggen I och II.

Villkoren för användning ska vid behov omfatta riskreducerande åtgärder.

3 Skäl

3.1 Tillämpliga bestämmelser

Ett växtskyddsmedel får endast släppas ut på marknaden och användas om det har produktgodkänts i den berörda medlemsstaten enligt artikel 28 i förordning (EG) nr 1107/2009². Kemikalieinspektionen får dock i särskilda fall ge dispens från kravet på godkännande och tillåta att ett växtskyddsmedel, under högst 120 dagar, släpps ut på marknaden för begränsad och kontrollerad användning, om en sådan åtgärd framstår som nödvändig på grund av en fara som inte kan avvärijas på något annat rimligt sätt. Detta framgår av artikel 53 i förordningen.

3.2 Bedömning av kriterierna för dispens

Vi bedömer att det för användning av Beloukha för nedvissning i fröodlingar av rödklöver, alsikeklöver och vitklöver före skörd finns en fara som inte kan avvärijas på något annat rimligt sätt och att det rör sig om ett särskilt fall.

3.2.1 *Bedömning av faran*

Vi bedömer att det finns risk att odlarna drabbas av stora förluster eller av helt skördebortfall, om de inte får tillgång till Beloukha. Det i sin tur innebär en fara för produktionen av frö till odlingar av rödklöver, alsikeklöver och vitklöver.

3.2.2 *Bedömning av alternativen*

Vi instämmer i er bedömning av att det inte finns några godkända produkter eller icke-kemiska alternativ som kan användas för nedvissning av klöverfröodlingar. Det finns därmed inga andra rimliga sätt att hantera den förestående faran.

3.2.3 *Bedömning av särskilt fall*

Dispens får endast beviljas om det rör sig om ett särskilt fall. Särskilt fall kan anses föreligga vid oförutsedda faror, och när det saknas alternativa medel och metoder för att komma tillrätta med ett växtskyddsproblem. Vi bedömer att rekvisitet för särskilt fall är uppfyllt eftersom det saknas alternativ och att det är första gången ni ansöker

¹ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 540/2011 av den 25 maj 2011 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 vad gäller förteckningen över godkända verksamma ämnen.

² EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG

om dispens för nedvissning i fröodlingar av rödklöver, alsikeklöver och vitklöver före skörd. Ni arbetar dessutom med att hitta strategier för att komma bort från behovet av dispens för Beloukha.

3.2.4 *Bedömning av risker för hälsa och miljö*

Kemikalieinspektionen bedömer att användningen inte får några skadliga effekter på människors och djurs hälsa eller att den påverkar miljön på ett oacceptabelt sätt under de föreslagna användningsförhållandena med föreskrivna villkor.

3.2.4.1 Motivering av villkor för hälsorisker

Kemikalieinspektionen bedömer att växtskyddsmedlet kan medföra hälsorisker för användare. Vi beslutar därför att skyddshandskar och ögonskydd ska användas vid hantering av produkten. Andra hälsoskyddsåtgärder får användas om de ger minst motsvarande skydd.

3.3 Slutsats

Kemikalieinspektionen bedömer att ni har visat att kraven i artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 är uppfyllda mot bakgrund av de skäl som redovisats ovan. Kemikalieinspektionen bifaller därför ansökan om dispens.

4 Upplysningar

Kemikalieinspektionen upplyser om att dispens enligt artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 i normalfallet endast beviljas en gång. Dispensförfarandet syftar till att hantera faror eller hot som uppkommer sällan och som därmed inte kan förutses. Om en fara riskerar att upprepas eller utgör ett återkommande problem ska inte dispensförfarandet användas för att lösa problemet. Det är därför viktigt att ni utformar en strategi för att undvika fortsatt behov av dispens eller tar fram andra bekämpningsmetoder för att åstadkomma en långsiktig lösning. Vid upprepad ansökan om dispens ska ni visa vilka åtgärder som ni vidtagit för att undvika behov av ytterligare dispens.

Om produkten är godkänd i en annan medlemsstat inom EU finns det möjlighet för innehavaren att ansöka om produktgodkännande i Sverige genom ömsesidigt erkännande enligt artikel 40 i förordning (EG) nr 1107/2009. Under vissa förutsättningar finns samma möjlighet för till exempel jordbruksorganisationer.

Om produkten redan är godkänd i Sverige för viss användning finns möjlighet att ansöka om utvidgat produktgodkännande för mindre användningsområde enligt artikel 51 i förordning (EG) nr 1107/2009.

4.1 Produktens klassificering och märkning

Produkten ska vara märkt och klassificerad enligt CLP-förordningen³ och uppfylla kraven i förordning (EU) nr 547/2011 om märkningskrav för växtskyddsmedel⁴.

Företagets klassificering av produkten:

Piktogram	 GHS07
Signalord	Varning
Faroangivelser	H315 Irriterar huden H319 Orsakar allvarlig ögonirritation
Skyddsangivelser	P280 Använd skyddshandskar och ögonskydd/ansiktsskydd P321 Särskild behandling EUH401 För att undvika risker för människors hälsa och för miljön, följ bruksanvisningen SP1 Förorena inte vatten med produkten eller dess behållare

4.2 Anmälan till produktregistret

Vi upplyser om skyldigheten att lämna in en verksamhetsanmälan till produktregistret hos Kemikalieinspektionen. En sådan anmälan ska göras så snart som möjligt och senast när verksamheten inleds. Läs mer om verksamhets- och produkthanmälan under produktregistret på www.kemi.se

4.3 Årlig redovisning av mängduppgifter

För växtskyddsmedel finns krav på redovisning av överlåten mängd för användning på den svenska marknaden. Kravet omfattar även den som innehåft en dispens.

³ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006.

⁴ KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 547/2011 av den 8 juni 2011 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 vad gäller märkningskrav för växtskyddsmedel.

5 Hur man överklagar

Detta beslut får överklagas hos mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Ett skriftligt överklagande ställt till mark- och miljödomstolen ska i så fall ha kommit till Kemikalieinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

På Kemikalieinspektionens vägnar